

Eduskuntaryhmille eduskunnassa

IKÄIHMISIÄ KOSKEVA KIRJELMÄ KANSANEDUSTAJILLE

Ikäihmisten määrä kasvaa ja heille suunnattujen palvelujen taso ja saatavuus vaihtelevat kunnittain merkittävästi. Talouden kriisi uhkaa terveydenhuoltoa ja vanhuspalveluita. Näin ei saa olla, koska sosiaali- ja terveystalouden merkitys ikäihmisille on keskimääräistä suurempi.

Vanhuspalvelujen turvaamiseksi VENK ry esittää seuraavaa:

Suomeen tulee säätää laki vanhuspalveluista. Laissa tulee määritellä vanhusten subjektiiviset oikeudet palveluihin, palvelujen laatukriteerit, järjestämisvastuu, ohjaus ja valvonta sekä riittävät taloudelliset resurssit.

Hallituksen tavoitteena on laitospaikkojen vähentäminen. Tällöin kotipalveluiden ja kotisairaanhoidon tarve lisääntyy. Samassa yhteydessä omaishoidon merkitys kasvaa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n mukaan Suomessa on noin 300 000 omaishoitajaa. Valtaosa omaishoidosta tapahtuu ilman virallista toimintaa, sillä omaishoitolain mukaista kunnallista omaishoidon tukea saa vain 30 000 hoitajaa. Lähes 60 % omaishoidon tuen saajista on eläkkeellä.

Omaishoidon pahimpien epäkohtien korjaamiseksi VENK ry esittää seuraavaa:

- **Omaishoitoon tulee saada yhtenäiset valtakunnalliset kriteerit, jotka vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön antamassa asetuksessa.**
- **Omaishoidon tuen palkkion maksaminen siirretään Kansaneläkelaitokselle ja sen määrää nostetaan.**
- **Omaishoidon vapaapäivien toteutuminen tulee mahdollistaa kehittämällä tarkoituksenmukaisia ja toimivia tilapäishoidon vaihtoehtoja.**

Ikäihmisten vaikutusmahdollisuuksia itseään koskevissa päätöksissä tulee lisätä. **Tämän vuoksi vanhusneuvostojen asemaa tulee vahvistaa tekemällä niistä lakisäätteisiä.** Tämä mahdollistaa ikäihmisten vaikutusmahdollisuuksia omiin asioihinsa kunnassa. Samassa yhteydessä tulee perustaa **kunnallisen vanhusasiamiehen virka.**

Perusvähennyksen ja eläketulovähennyksen avulla helpotetaan eläkeläisten verotusta ja pidetään se palkansaajien verotuksen tasolla. Muista verovähennyksistä kotitalousvähennys on ikäihmisille tarpeellinen, koska se mahdollistaa niiden palvelujen saannin, jotka mahdollistavat ja helpottavat kotona asumista. Tämän vuoksi VENK ry esittää, **ettei kotitalousvähennystä saa poistaa eikä heikentää.**

Eläkeindeksien rakenteessa on merkittäviä heikkouksia. Taitetun indeksin seurauksena työeläkkeet jäävät jatkuvasti jälkeen yleisestä palkkatason kehityksestä. Indeksien laskennassa oleva viive aikaansaa sen, että korkean inflaation vallitessa eläkeläisten ostovoima laskee. Rakenteesta johtuen eläkkeet voivat myös laskea.

VENK ry:n mielestä **eläkeindeksien rakennetta** tulee kehittää niin, että

- **eläkkeet eivät missään tilanteessa laske**
- **korkean inflaation vuosina eläkkeitä tulee voida korottaa kaksi kertaa vuodessa**
- **työeläkeindeksin tulee paremmin seurata yleistä ansiotason kehitystä.**

Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry

Sirkka-Liisa Tarjamo
puheenjohtaja
Jyvätie 23 01370 Vantaa
050 5766981
sirkka-liisa.tarjamo@kolumbus.fi

Maija-Liisa Thuneberg
sihteeri